

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. H.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. J. A., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému **JUDr. V. S.**, súdnemu exekútorovi so sídlom v B., zastúpenému advokátskou kanceláriou S., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., **o zaplatenie 3 478 €**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 13 C 41/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2014 sp. zn. 5 Co 106/2012, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2014 sp. zn. 5 Co 106/2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa v konaní domáhal náhrady škody, ktorú mal spôsobiť žalovaný ako súdny exekútor, vykonávajúci exekúciu na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 3. decembra 2001 č.k. 19 Cb 64/1997-227 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 24 Cob 98/2002, vykonateľným 26. decembra 2002 predajom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území Senec a zapísaných na liste vlastníctva č. X. postavenej na parcele č. X. vedenej ako zastavaná plocha vo výmere X. m², a to bytu č. 1 na prízemí bytového domu súpisného č. X. v S. a spoluvlastníckeho podielu 2/16 na spoločných častiach a zariadeniach domu a pozemku (ďalej len „nehnuteľnosti“) na dražbe konanej 15. februára 2007, keď udelil príklep v prospech neho ako vydražiteľa po zaplatení dražobnej zábezpeky 800 000 Sk, napriek tomu, že povinný a spoluvlastníčka nehnuteľnosti vzniesli proti exekúcii námietky a žiadali o jej odklad; zvyšok kúpnej ceny vo výške 850 000 Sk zaplatil žalobca 21. februára 2007. Okresný súd Pezinok uznesením z 23.

februára 2009 č.k. 15 Er 1772/2008-151 námietkam povinných vyhovel a príklep neschválil. Keďže kúpnu cenu žalovaný žalobcovi vrátil 29. mája 2009, žalobca od neho požadoval náhradu škody, ktorá predstavuje úroky z tejto sumy od 21. februára 2007 do jej vrátenia, ktoré by žalobca získal, ak by sumu uložil na terminovanom vklade v Slovenskej sporiteľni (2,8%).

Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo 6. februára 2012 č.k. 13 C 41/2011-66 žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 3 478 € a nahradiť mu 831,24 € trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalovaný v exekučnom konaní vykonal dražbu nehnuteľností napriek vedomosti, že povinný a spoluvlastníčka nehnuteľností (manželka povinného) podali proti znaleckému posudku námietky, požiadali o odklad exekúcie a zrušenie termínu konania dražby určený na deň 15. februára 2007. Okresný súd Pezinok rozhodujúci o schválení príklepu uznesením z 23. februára 2009 č.k. 15 Er 1772/2008-151 námietkam vyhovel a príklep neschválil. Bol toho názoru, že podaním námietok povinného a jeho manželky a žiadosti o odklad exekúcie vznikla zákonná prekážka brániaca vykonaniu exekúcie predajom nehnuteľností a udeleniu príklepu, a žalovaný mal túto skutočnosť oznámiť súdu. Keďže tak žalovaný neurobil a vykonal exekúciu predajom nehnuteľností, zasiahol do práv žalobcu a spôsobil mu škodu [§ 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)], výšku ktorej uplatnenú žalobcom považoval za opodstatnenú. K námietke žalovaného týkajúcej sa nedostatku pasívnej legitímácie na jeho strane uviedol, že žalovaný je v danom spore pasívne legitimovaný, nakoľko žalobca mohol nárok na náhradu škody uplatniť jednak proti štátu a jednak proti súdnemu exekútorovi, pričom táto zodpovednosť je spoločná a nerozdielna; je na rozhodnutí žalobcu, proti ktorému z týchto subjektov nárok na náhradu škody uplatní, pričom nie je vylúčené jej uplatnenie proti obom subjektom. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného rozsudkom z 21. októbra 2014 sp. zn. 5 Co 106/2012 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 208,50 €. Na rozdiel od súdu prvého stupňa bol toho názoru, že žalovaný nie je v danom spore pasívne legitimovaný. Keďže v danom prípade mal žalovaný ako súdny exekútor spôsobiť škodu pri výkone exekučnej činnosti, vykonávanej na základe súdneho poverenia, je daná zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci

a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“); zodpovednosť samotného exekútora je daná len vtedy, ako škodu spôsobí pri inej než exekučnej činnosti vykonávanej na základe súdneho poverenia. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, v ktorom namietal, že konanie je postihnuté inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie súdu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Bol toho názoru, že pasívna legitímácia žalovaného v danom spore je daná podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. V prípade, ak poškodený uplatní náhradu škody proti štátu, má štát po úhrade škody regresný postih proti exekútorovi, teda priamy nárok na náhradu škody proti exekútorovi; poškodený sa môže rozhodnúť, či uplatní nárok na náhradu škody proti štátu alebo iba proti exekútorovi. Zákon č. 514/2003 Z.z. nemá žiadne ustanovenia vylučujúce priamu zodpovednosť exekútora proti poškodenému. Z uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na správnom právnom posúdení otázky nedostatku pasívnej legitímácie, preto navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) proti rozsudku uvedenému v § 238 ods. 1 O.s.p., dospel bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) k záveru, že napadnutý rozsudok treba zrušiť.

Dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 O.s.p.).

Dovolací súd preskúma rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý. Ak nejde o vady uvedené v § 237, neprihliada na vady konania, ktoré neboli

uplatnené v dovolaní, ibaže tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Pri tom je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

So zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. sa dovolací súd bez ohľadu na obsah dovolania a dovolaciu argumentáciu navrhovateľa zaoberal otázkou, či v konaní nedošlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. a § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Existencia väd konania nevyšla v dovolacom konaní najavo. I keď žalobca v dovolaní uviedol, že dovolanie podáva aj z dôvodu uvedeného v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., v dovolaní túto vadu bližšie nekonkretizoval. Z obsahu dovolania však vyplýva, že uvedenú vadu spája s nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdu, ktorej existenciu osobitne v dovolaní namietal.

Podľa názoru žalobcu spočíva napadnutý rozsudok odvolacieho súdu na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, keď súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo keď síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo keď zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 2 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (ďalej len "exekučná činnosť").

Podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a/ nezákonným rozhodnutím, b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d/ nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť (ods. 2).

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 3. zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku upravuje zodpovednosť exekútora za škodu, ktorú spôsobil on alebo jeho zamestnanci pri výkone činnosti, ktorá je upravená Exekučným poriadkom. Zodpovednosť súdneho exekútora za škodu v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť, t.j. zodpovednosť, ktorá vzniká bez ohľadu na zavinenie, teda bez ohľadu na to, či k vzniku škody došlo úmyselným alebo nedbanlivostným konaním zodpovedného subjektu.

Pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. treba uviesť, že zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (porovnaj napr. II. ÚS 165/2012, IV. ÚS 607/2013). Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo nestanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Z ich dikcie možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ustanoveniach § 29 až § 194 Exekučného poriadku), zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (podobne II. ÚS 289/2008).

Z uvedeného teda vyplýva, že závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Preto záver

odvolacieho súdu, že žalovaný exekútor nie je pasívne legitimovaný v konaní o náhradu škody spôsobenej pri výkone exekučnej činnosti, nie je vecne správny.

Keďže rozsudok odvolacieho súdu je založený na nesprávnom právnom posúdení veci, žalobca dôvodne podal dovolanie podľa § 242 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Najvyšší súd preto zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2014 sp. zn. 5 Co 106/2012 (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. marca 2016

JUDr. Daniela S u č a n s k á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková